

Рукотворна «Зоря» Володимира Плютинського

На початку січня 1951-го на колишніх Сморгівських хуторах, що неподалік Рівного, утворилося нове село, яке нарекли Зорею. І господарство, що невдовзі отримало таку ж назву. Ту рукотворну «Зорю» людського добробуту засвітив молодий голова в солдатській шинелі Володимир Плютинський. З тих пір «Зоря» і Плютинський сприймаються в колективній свідомості як синоніми. Ось уже 55 років поспіль. Факт, гідний книги рекордів Гіннеса: хтозна, чи знайдеться ще десь у світі подібний феномен, коли цілу епоху, що плавно перейшла з другого тисячоліття в третє, управляє цим господарством все той же Володимир Плютинський — нині народний депутат України, двічі Герой Соціалістичної Праці, заслужений працівник сільського господарства, член Української академії аграрних наук.

Близько двох десятиліть знаю цього Хлібороба, а він не змінюється: як і колись, підводиться раніше від сонця, щоб уже разом із ним за кермом робочої «Ниви» об'їхати польові простори. А службовий у нього «Мерседес» — ніколи Плютинському зайвий час на дорогу з Києва до Зорі витратити. І київська квартира йому теж не потрібна — якесь Всесвітнє тяжіння манить у Зорю, де завжди чекає на нього вірна Марія Мусіївна і до самісіньких морозів квітнуть чорнобривці — такі, як сіяла мама на його рідній Хмельниччині. Здається, у всій окрузі вже й старе, й мале знають: якщо хочеш «розтопити» душу цього міцного, як криця, чоловіка, подаруй йому малесенький пучок чорнобривців.

... Перші роки новоствореного господарства були не лише холодними, а й у прямому значенні слова голодними. І Плютинський поїхав до знаменитого Макара Посмітного на Одещину — повчитися, як господарювати треба. А тоді насмілився, та й каже:

— Макаре Онисимовичу, позичте мені 20 тонн зерна...

— Худобу годуватимеш? — запитав Посмітний.

— Ні, людей, — їсти в нас нічого...

— Якщо для людей, то ніяких позичок — так дам.

Коли привезли ту справді золоту пшеницю твердих сортів, якої на Рівненщині ще й не бачили, люди по-справжньому повірили Плютинському. І пішли за ним. Та віра генетично передавалася від одного покоління зорян до іншого. А трималася на конкретних справах, які разом зі своїм головою і завдяки його життєвій інтуїції вершили вони на рідній землі.

У 1965-му збудували один з перших у колишньому Союзі консервний завод. Плютинський уже тоді розумів, як це важливо — переробляти продукцію поля, а згодом — і відомого зорянського саду. Від консервного заводу до найближчої залізничної станції Клевань проклали навіть 5-кілометрову залізничну колію. Згодом до залізниці «прив'язали» склотарний завод, цех із виготовлення асфальтобетону. А далі... Далі з'явилися в Зорі м'ясокомбінат, потужний тепличний комплекс, деревообробний цех, елеватор на 20 тисяч тонн зерна, станції технічного обслуговування автомобілів, тракторів, сучасні тваринницькі комплекси. З ініціати-ви Володимира Плютинського разом з американською фірмою «Піонер» в Зорі зведено завод з виробництва насіння ранньостиглих гібридів кукурудзи — так господарство стало одним із найбільших у країні постачальників елітного насіння «королеви полів». Відтак з'явилася мож-

ливість робити капіталовкладення у розвиток соціальної сфери господарства та навколишніх сіл. Збудували понад 800 квартир з усіма комунальними зручностями, школу, два дитячих садки, центральну районну лікарню, санаторій «Червона калина», Палац культури зі школою мистецтв, спорткомплекс із плавальним басейном, три сільських клуби, торговельний центр, проклали десятки кілометрів газо- і водопроводів, асфальтованих доріг...

Ще й сьогодні, на 15-му році української незалежності, дехто ні-ні, та й дорік не зорянам: на ваше «зразково-показове», мовляв, увесь колишній Союз працював. Плютинський стримано і розважливо, але дощенту, розіб'є ті «аргументи»: у господарство ніколи не було вкладено жодної бюджетної копійки! Інша річ — кредити, які «Зоря» завжди вчасно повертала. І примножувала свій достаток важкою, від зорі до зорі, селянською працею. Виходить, що господарство розвивалося не «завдяки» тій системі, а якраз всупереч їй! А сам Плютинський, який, до речі, ніколи не був вигідним і зручним для місцевого начальства, випереджав свій час щонайменше на півстоліття — недаремно ж його двічі намагалися виключити з партії.

Чи думав він, що свій 55-ий день народження агропромислової корпорація «Зо-

вийшло...

— Ніде правди діти: «Зорі» сьогодні живеться надзвичайно важко, — каже Плотинський, який щойно повернувся з останнього засідання Верховної Ради. — Найголовніша причина — страшенний диспаритет цін. Колись ми за літр молока могли купити 3-4 літри пального, а сьогодні за тонну дизпалива віддаємо 12 тонн пшениці. Та такого світ не знає! Щоб провести весняно-польові роботи, нам потрібно 13,5 мільйона гривень кредиту. Як-не-як, ми сьогодні 14 тисяч гектарів землі обробляємо — і у себе на Рівненщині, і на сусідній Волині. І ще до нас люди просяться. В 1951-му, пригадую, починали з тисячі гектарів. Ледве збирали тоді по 7 центнерів зернових, а сьогодні — по 40. І це, врахуйте, на наших бідненьких землях — суглинках та дерново-підзолистих ґрунтах. Чимало наших колишніх підрозділів, так би мовити, пішли у вільне плавання. Але від переробки сільгосппродукції ми не відмовились: маємо хлібозавод потужністю 2 тисячі хлібин на добу, розливаємо цілощу «Зорянську» мінеральну воду, завершуємо монтаж заводу із переробки молока. А щойно на правлінні я поставив завдання за два роки перевести на якісно новий рівень тваринництво. На початок 2008-го поголів'я свиней зросте з 2 до 15-16 тисяч, а ВРХ — з 4 до 8 тисяч голів. Допоможе нам у цьому і аграрна наука, й технологія, і, звичайно ж, невтомна праця моїх рідних зорян, яким, користуючись нагодою, низько вклоняюсь. А найвищі державні достойники нехай все ж таки почують Плотинського: якщо підтримаємо українське село — колицку нації, то не помилимося ні у стратегії, ні у тактиці. У Європі, в світі поважають сильного і прислухаються теж до нього. Я в цьому пересвідчився на власні очі — адже об'їхав 56 країн світу. Щоб 2006-ий став роком села, потрібно спрямувати потужні капіталовкладення на його технічне переоснащення, модернізацію — навіть якщо заради цього доведеться провести амністію капіталів.

Я запитала Володимира Антоновича: якби сьогодні, в третьому тисячолітті, доля повернула йому молодість і подарувала можливість знову засвітити свою «Зорю», використав би він цей шанс? Чи ступав би в цю річку вдруге?

— Свого часу, на зорі української незалежності, мені пропонували посаду міністра сільського господарства, — почула у відповідь. — Я цілком свідомо відмовився. І знаєте чому? Бо саме тут, на цьому клаптику рівненської землі, відчуваюся щасливим і потрібним людям. І повторив би свій життєвий шлях, незалежно від того, в якому тисячолітті мені довелось б це зробити...

Інна ОМЕЛЯНЧУК,
«Урядовий кур'єр»

На знімку: Володимир Плотинський